

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): íntʃau̯r̄
Arrieta: íntʃur̄óndo
Bakio: íntʃau̯r̄
Bermeo: íntʃo̯ra̯r̄βóla
Berriz: íntʃau̯r̄
Bolibar: íntʃáur̄ar̄βóla
Busturia: íntʃau̯r̄
Dima: íntʃur̄
Elantxobe: íntʃau̯r̄
Elorrio: íntʃáur̄ar̄βóla
Errigoiti: íntʃur̄óndo
Etxebarri: íntʃúar̄ar̄βóla
Etxebarria: íntʃáur̄ar̄βóla
Gamiz-Fika: íntʃur̄óndo
Getxo: íntʃau̯r̄
Gizaburuaga: íntʃau̯r̄
Ibarruri (Muxika): íntʃáur̄ar̄βóla
Kortezubi: íntʃau̯r̄
Larrabetzu: íntʃur̄
Laukiz: íntʃau̯r̄
Leioa: íntʃau̯r̄
Lekeitio: íntʃáur̄ar̄βóla
Lemoa: íntʃur̄
Lemoiz: úntʃur̄
Mañaria: íntʃaur̄
Mendata: íntʃau̯r̄
Mungia: íntʃur̄óndo
Ondarroa: íntʃáur̄ar̄βóla
Orozko: íntʃáur̄óndo
Otxandio: íntʃáur̄ar̄βóla
Sondika: íntʃur̄ar̄βóla
Zaratamo: íntʃur̄óndo
Zeanuri: íntʃáur̄
Zeberio: íntʃur̄ar̄βól
Zollo (Arrankudiaga): íntʃur̄
Zornotza: íntʃou̯r̄

Araba

Aramaio: íntʃau̯r̄

Gipuzkoa

Aia: íntʃáur̄ar̄βól
Amezketza: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃá:ur̄
Andoain: íntʃóar̄ar̄βól, íntʃóar̄
Araotz (Oñati): íntʃáur̄ar̄βól
Arrasate: íntʃáur̄ar̄βóla

Arroa (Zestoa): íntʃáur̄ar̄βól, íntʃóar̄
Asteasu: íntʃo̯ra̯r̄βól
Ataun: íntʃáur̄ar̄βól
Azkoitia: íntʃáur̄ar̄βól
Azpeitia: íntʃáur̄ar̄βól
Beasain: íntʃáur̄ar̄βól
Beizama: íntʃáur̄ar̄βól
Bergara: íntʃáur̄ar̄βól
Deba: íntʃáur̄ar̄βól
Donostia: íntʃóar̄
Eibar: íntʃaur̄
Elduain: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄
Elgoibar: íntʃáur̄ar̄βól
Errezil: íntʃáur̄ar̄βól
Ezkio-Itsaso: íntʃáur̄ar̄βól
Getaria: íntʃáur̄
Hernani: íntʃáur̄
Hondarribia: íntʃáur̄ar̄βól
Ikaztegieta: íntʃáur̄ar̄βól
Lasarte-Oria: íntʃáur̄ar̄βól
Legazpi: íntʃáur̄ar̄βól
Leintz Gatzaga: íntʃáur̄ar̄βól
Mendaro: íntʃáur̄ar̄βól
Oiartzun: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄
Oñati: íntʃáur̄ar̄βól
Orexa: íntʃáur̄ar̄βól
Orio: íntʃáur̄ar̄βól
Pasaia: íntʃáur̄ar̄βól
Tolosa: íntʃáur̄
Urretxu: íntʃáur̄ar̄βól
Zegama: íntʃáur̄ar̄βól

Nafarroako Foru Komunitatea

Aburregaina / Aburrea Alta: etʃaβúar̄ar̄βóla (mark.)
Alkotz: etʃáur̄e (mark.)
Aniz: gíntʃáur̄ar̄βól
Arbizu: íntʃóar̄ar̄βól
Berute: íntʃáur̄ar̄βól
Donamaria: gíntʃáur̄ar̄βól
Dorrao / Torrano: íntʃo̯ra̯r̄βól
Erratzu: yíntʃáur̄, gíntʃáur̄
Ettxalar: eántʃáur̄ar̄βól
Ettxaleku: íntʃáur̄ar̄βól (mark.), íntʃáur̄e (mark.)
Ettxarri (Larraun): íntʃáur̄ar̄βól
Eugi: gíntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Ezkurra: eántʃáur̄ar̄βól

Gaintza: íntʃáur̄ar̄βól
Goizueta: íntʃáur̄ar̄βól, *íntʃáur̄ar̄βól
Igoa: íntʃáur̄
Jaurrieta: gíntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Leitza: íntʃáur̄
Lekaroz: gíntʃáur̄
Luzaide / Valcarlos: íntʃáur̄ar̄βól
Mezkiritz: etʃáur̄ar̄βól (mark.)
Deba: íntʃáur̄ar̄βól
Suarbe: eántʃáur̄ar̄βól, eántʃáur̄ar̄βól
Sunbilla: íntʃáur̄ar̄βól
Urdiain: íntʃóar̄
Zilbeti: etʃáur̄ar̄βól
Zugarramurdi: etʃáur̄ar̄βól (mark.)

Lapurdi

Ahetze: etʃáur̄ar̄βól
Arrangoitze: etʃáur̄ar̄βól
Azkaine: etʃáur̄ar̄βól (mark.)
Bardoze: íntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Beskoitze: íntʃáur̄ar̄βól
Donibane Lohizune: etʃáur̄ar̄βól
Hazparne: íntʃáur̄ar̄βól
Hendaia: etʃáur̄ar̄βól
Itsasu: ar̄βól eántʃáur̄, *eántʃáur̄ar̄βól
Makea: íntʃáur̄ar̄βól
Mugerre: íntʃáur̄ar̄βól
Sara: etʃáur̄ar̄βól
Senpere: etʃáur̄ar̄βól (mark.)
Urketa: íntʃáur̄
Uztaritze: etʃáur̄ar̄βól

Nafarroa Beherea

Aldude: íntʃáur̄ar̄βól
Arboti: íntʃáur̄ar̄βól (mark.), íntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Armendaritze: íntʃáur̄ar̄βól
Arnegi: íntʃáur̄ar̄βól
Arrueta: íntʃáur̄ar̄βól
Baigorri: íntʃáur̄ar̄βól
Bastida: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól
Behorlegi: íntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Bidarrai: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Ezterenzubi: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól
Gamarte: íntʃáur̄ar̄βól (mark.), íntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Garrúze: íntʃáur̄ar̄βól
Irisarri: íntʃáur̄ar̄βól

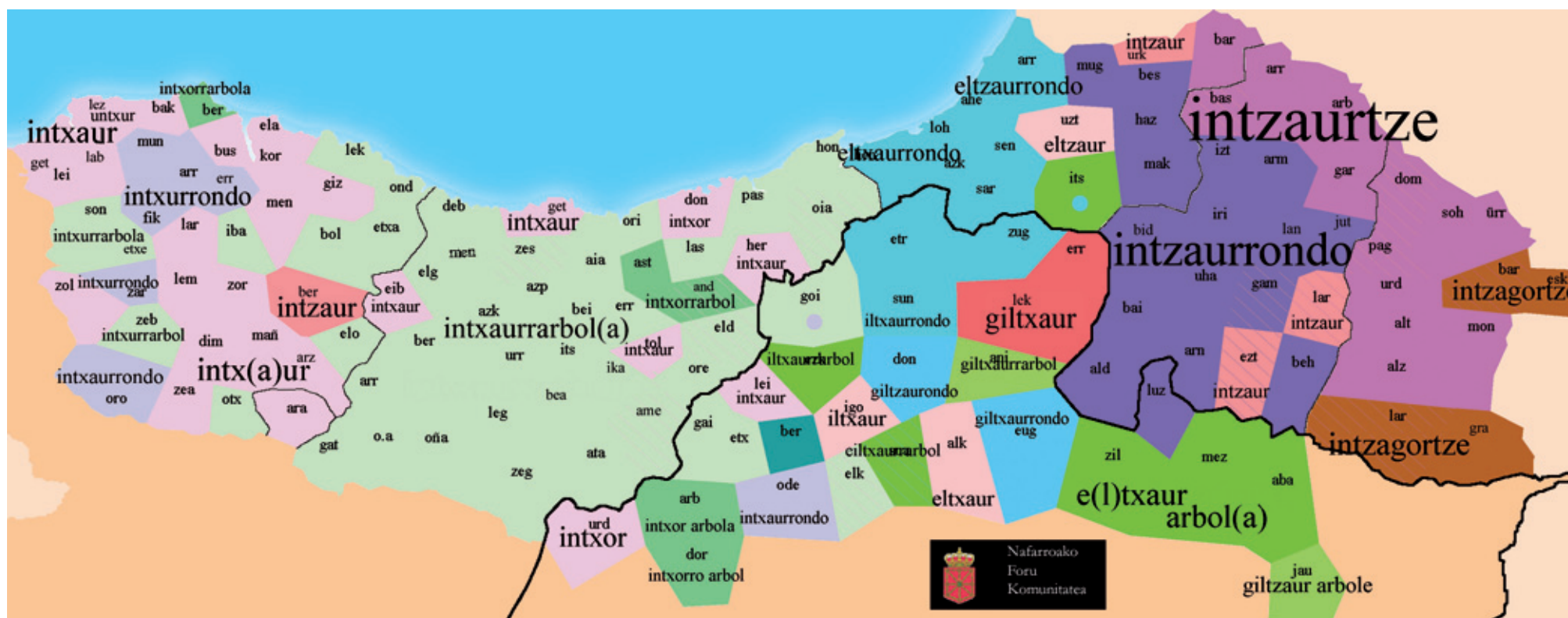
Izturitze: íntʃáur̄ar̄βól
Jutsi: íntʃáur̄ar̄βól
Landibarre: íntʃáur̄ar̄βól
Larabale: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól
Uharte Garazi: íntʃáur̄ar̄βól

Zuberoa

Altzai: íntʃáur̄ar̄βól
Altzurükü: íntʃáur̄ar̄βól
Barkoxe: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól
Domintxaine: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól
Eskiula: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól
Lorraine: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól (mark.)
Montori: íntʃáur̄ar̄βól
Pagola: íntʃáur̄ar̄βól, íntʃáur̄ar̄βól
Santa Grazi: íntʃáur̄ar̄βól
Sohüta: íntʃáur̄ar̄βól
Urđiñarbe: íntʃáur̄ar̄βól
Ürrüstoi: íntʃáur̄ar̄βól

546. Mapa: nogal / noyer / walnut-tree (Juglans regia)

GALDERA: 20280; ALG: 87; ALEANR: III, 358

	intzaurtze
	intzagortze
	intzaurre
	intzaurre
	giltzaurre
	eltzaur
	intxorrrarbol(a)
	intxaurarbol(a)
	giltzaurarbol(e)
	e(l)txaurarbol(a)
	intxaorplanta
	intxaur
	eltzaur
	intzaur
	giltzaur
	intzagor

- Intzaurren itzala gaixtoa dela bi esatera motatan bildu da: a) Txarra da behientzat uztaurriak intxaur egurrez egiten direlako: *Ba zen hor erran bat behiandako gaixto zela intzaur itzala, baakizu zendako gaixto zen behiandako, buztaurriak inak baitira intzaurrez* (Ezterenzubi). Antzeko esatera Larzabalen ere.

b) Txarra da gizakientzat ere, *ümitatia* dela eta marrantatu egiten direlako: *Leheno guardak beant artio eta gauaz bethi kurri zien, gauaz zuten zerbitxiik haundiena. Etzuten nahi egon intzaurrain azpian, xekhatzen zuten gaztaina, gaztainain azpian bethi lurra xukho omen da* (Ezterenzubi). Berdin diote Gamarte, Larzabale, Pagola eta Domintxainen ere.

- Erantzunez gain herri askotan adierazten da espreski fruituaren izen bera erabiltzen dutela arbolaz ere: Zestoa, Amezketa, Andoain, Elduain, Oiartzun, Urdiain, Leitza, Erratzu, Ezterenzubi, Gamarte eta Bastidan.

Mendaro: (37010 galderan uztaurriaz ari delarik honela dio lekukoak) *Íru egúr klase dáure bákarrík: urkíxa, íntxorrá ta pagúá. Áriñená, urkíxa dá. Íntxorrak e, klásiák: béltzá ta suríxá; íntxor béltza onéna.*

Donamaria: giltzaurre, [r] bakunaz.

Etxalar: hurrengo galderan (20281) *elltxaur* eta *eltzaur* ahoskatzen du.

Arnegi: intzaurrearekin uztaurriak eta eskalapoiak egiten zirela diote.